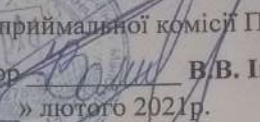

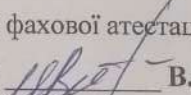
Голова приймальної комісії ПДАТУ
професор В.В. Іванишин
«   » лютого 2021р.

ПРОГРАМА

вступного фахового іспиту
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю

204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Голова фахової атестаційної комісії
доцент В.В. Шуплик

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Складові програми для визначення фахових компетентностей вступників	5
Критерії оцінювання	10
Список рекомендованої літератури	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний фаховий іспит передбачає перевірку здатності вступника до опанування освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» кваліфікації: магістр з технології виробництва і переробки продукції тваринництва; магістр з кінології.

Питання вступного фахового іспиту відповідають освітньо-кваліфікаційній характеристиці та освітньо-професійним програмам випускників закладів вищої освіти III – IV рівнів акредитації, фаху (спеціальності) і побудовані з урахуванням знань, умінь і навичок якими повинен володіти фахівець за освітнім ступенем «Бакалавр», «Магістр» та освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст».

Вступний фаховий іспит проводиться у тестовій формі.

Завдання вступного фахового іспиту складається із 50 запитань.

Тестові завдання представлені 4 питаннями, що потребують обрання лише однієї відповіді із запропонованого набору варіантів.

Час виконання тестових завдань становить 90 хвилин.

Вірний варіант відповіді позначається у відповідній клітинці оціночного листа позначкою «+», наприклад:

№ запитання	відповідь			
	А	Б	В	Г
1	+			
2			+	
3				+
4		+		

СКЛАДОВІ ПРОГРАМИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВСТУПНИКІВ

Біологічні особливості худоби. Особливості екстер'єру, конституції, інтер'єру. Хімічний склад молока та його харчова цінність. Фактори, що впливають на надій і склад молока. Мінливість та успадкування молочності і основних компонентів молока. Формування м'ясної продуктивності худоби. Склад м'яса і його харчова цінність. Мінливість і спадковість м'ясної продуктивності. Глобальні та локальні молочні породи та їх структура. Організація, форми та методи штучного осіменіння худоби. Причини перегулів та їх запобігання. Підготовка корів і нетелів до отелу та його проведення. Контроль за проходженням післяродового періоду.

Теоретичні основи вирощування молодняка великої рогатої худоби. Роздій, оцінка і відбір первісток. Значення бугаїв-плідників у поліпшенні продуктивних якостей худоби. Організація замовних спаровувань для одержання ремонтних бугайців. Технологія вирощування, оцінка та використання бугаїв-плідників. Прив'язне утримання корів, безприв'язне утримання корів: на глибокій підстилці, літнє утримання корів. Групування корів за фізіологічно-технологічними періодами. Режим годівлі корів, кратність та черговість роздавання кормів.

Функції молочної залози (секреція та нагромадження молока у вим'ї, молоковіддача). Первинна обробка молока та його реалізація. Типи відгодівельних господарств та порядок комплектування їх молодняком. Видалення гною в умовах прив'язного і безприв'язного утримання, з кормово-вигульних майданчиків.

Будова та функції організму собаки. Фізіологія м'язів та рухів собаки. Система органів внутрішньої секреції у собак. Фізіологія травлення та метаболізму речовин і енергії. Система органів розмноження собак. Система органів дихання у собак. Система органів травлення у собак. Система органів шкірного покриву собак. Фізіологія вищої нервової діяльності собак і формування поведінки. Мускулатура собаки. Нервова система собак. Органи почуттів собак. Екстер'єр собаки: тулуб, голова, морда, кінцівки. Етологія собак. Утримання та годівля собак. Племінне розведення собак.

Поняття про вовну. Будова шкіри, ріст, утворення вовни та фактори, що їх обумовлюють. Групи вовни. Руно і його елементи. Фізико – механічні властивості вовни (довжина, тонина, звивистість, міцність, розтяжимість, пружність, еластичність, колір, блиск) та фактори, що їх обумовлюють. Жиропіт, його значення. Види жиропоту. Вади вовни, причини їх появи та заходи боротьби з ними. Поняття про смушки, утворення смушковості. Особливості волосяного покриву смушків. Фактори, що впливають на якість смушків. Заготівельні стандарти на смушки. Види овчин, їх характеристика. Фактори, що впливають на якість овчин.

Формування м'ясності, хімічний склад баранини. Показники м'ясної продуктивності овець (прижиттєві і після забійні). Фактори, що впливають на

формування м'ясності (спадкові, годівля тощо). Молоко, його цінність та хімічний склад. Строки, тривалість і системи доїння вівцематок. Використання овечого молока для виготовлення сиру. Вплив різних факторів на молочну продуктивність.

Походження овець. Доместикаційні зміни овець. Зоологічна та виробнича класифікація порід овець. Тонкорунні, напівтонкорунні, напівгрубововнові, грубововнові породи овець. Вимоги при відборі овець різного напрямку продуктивності. Відбір за продуктивністю. Види бонітування. Відбір за походженням та якості нащадків. Особливості організації племінної роботи в різних типах господарств.

Структура та оборот стада. Формування отар. Організація та проведення парування. Види парування. Види окотів. Організація та проведення окоту. Відлучення ягнят та вирощування ремонтного молодняку. Особливості годівлі овець залежно від їх напрямку продуктивності, фізіологічного стану та ін. Організація стриження овець: обґрунтування вибору строків і кратності стриження, підготовка стригального пункту, підготовка овець до стриження. Способи та прийоми стриження овець. Підготовка вовни до здачі: організація та проведення класування вовни, заготівельні стандарти на вовну, вихід митої вовни, пакування, маркіровка та транспортування вовни. Організація доїння овець і переробка молока. Забій ягнят для одержання смушків. Консервування шкурок. Консервування, зберігання, оцінка і використання овчин. Промислова технологія виробництва продукції вівчарства. Принципи промислової технології. Поточне виробництво вовни та баранини. Циклічне осіменіння, групове ягніння. Система вівчарства фермерського господарства.

Яєчна продуктивність сільськогосподарської птиці різних видів. Компоненти несучості. Методи обліку несучості. Шляхи підвищення несучості та покращення якості яєць. Показники м'ясної продуктивності. Контроль за ростом і розвитком молодняку с.-г. птиці. Шляхи підвищення м'ясної продуктивності та покращення якості м'яса.

Класифікація порід птахів. Характеристика основних порід курей, качок, гусей, індиків та інших видів птиці. Характеристика сучасних кросів курей, качок, гусей та індиків. Завдання і організація племінної роботи з птахівництва в Україні. Основні селекційні ознаки при відборі яєчної і м'ясної птиці. Спадковість та мінливість селекційних ознак. Значення природної і штучної інкубації. Технологія інкубації, біологічний контроль в процесі інкубації. Оцінка якості добового молодняку і визначення статі. Обробка, пакування та транспортування добового молодняку.

Нормативні показники якісного добового молодняку сільськогосподарської птиці різних видів. Технологія вирощування ремонтного молодняку сільськогосподарської птиці різних видів. Утримання, годівля, мікроклімат (температурний режим, вологість повітря, світловий режим, щільність посадки).

Контроль за ростом і розвитком ремонтного молодняку. Критичні періоди розвитку молодняку.

Системи і методи утримання дорослої птиці і молодняку. Комплектування промислового стада курей-несучок. Особливості утримання курей промислового стада: вимоги до пташників, обладнання, мікроклімат. Годівля промислового стада курей-несучок. Збір, сортування, зберігання, транспортування і реалізація яєць. Виробництво харчових яєць у фермерських і приватних господарствах. Племінні ресурси м'ясної галузі птахівництва. Сучасні технології виробництва м'яса птиці різних видів. Основи технології виробництва м'яса курчат-бройлерів. Особливості технологій забою і переробки бройлерів. Технології виробництва м'яса індиків, качок, цесарок, перепелів, страусів та м'яса і печінки гусей.

Особливості будови статеві системи кнурів і маток; відтворний цикл, його тривалість, стадії і фактори, що впливають на його проходження. Особливості екстер'єру і конституції свиней сального, м'ясо-сального і беконного напрямку продуктивності. Ознаки здорової тілобудови свиней. Породотвірний процес; класифікація порід і породне районування. Велика біла порода свиней і її роль породотвірному процесі. Породи, виведені в Україні (українська степова біла, українська степова ряба, миргородська, полтавська м'ясна, українська м'ясна).

Відбір і підбір в свинарстві; головні задачі відбору і підбору; фактори, що впливають на відбір і підбір. Контрольне вирощування і контрольна відгодівля. Організація племінної роботи в різних категоріях господарств: племзаводах, племфермах і товарних господарствах. Зональні системи розведення свиней; генетичні основи селекції свиней; спадковість, мінливість, повторюваність головних господарсько-корисних ознак свиней. Використання основних, перевірюваних свиноматок і ремонтних свинок. Відтворні якості кнурів та маток. Основні методи інтенсифікації використання маточного поголів'я, стимуляція і синхронізація охоти і опоросів. Осіменіння свиноматок та ремонтних свинок, особливості осіменіння в підсисний період. Фактори, що впливають на статеву активність та довголіття кнурів. Режим статевого використання кнурів. Якість сперми та її оцінка. Використання кнурів-пробників.

Годівля кнурів-плідників в залежності від віку та інтенсивності використання. Утримання кнурів-плідників(типи станків для кнурів, мікроклімат приміщень). Годівля свиноматок в залежності від віку та їх фізіологічного стану. Технологія вирощування поросят-сисунів в залежності від строків їх відлучення від свиноматок. Біологічні особливості поросят-сисунів, потреба поросят-сисунів в поживних речовинах і значення ранньої підгодівлі поросят-сисунів. Оптимальні технологічні параметри мікроклімату при вирощуванні поросят-сисунів; Технологічні параметри при дорощуванні поросят відлучених від свиноматок в різні строки. Гніздове, клітково-батарейне та інші прогресивні технології вирощування поросят. Літньо-табірне утримання поросят. Контроль за ростом та розвитком ремонтного молодняку.

Теоретичні основи відгодівлі свиней. Фактори, що визначають виробництво м'ясної і жирної свинини. Вплив типів годівлі і видів кормів на якість свинини. Виробництво свинини на великих промислових комплексах. Принципи технології: потоковість виробничих процесів, роздільно-цехова організація праці, послідовність формування технологічних груп тварин. Організаційні форми і принципи роботи спеціалізованих господарських ферм і комплексів. Організація і технологія робіт в цехах відтворення на ділянках утримання холостих, порослих і підсисних свиноматок. Особливості годівлі холостих, порослих і підсисних свиноматок на комплексах. Відтворення стада на промислових комплексах. Технологія вирощування молодняку на комплексах, порослят-сисунів і порослят відлучених від свиноматок. Технологія вирощування молодняку на комплексах, порослят-сисунів і порослят відлучених від свиноматок. Організація племінної роботи на племфермах, промислових комплексах. Вирощування племінного молодняку на племрепродукторах. Особливості виробництва свинини в фермерських господарствах.

Структура м'ясного балансу країни та раціональне використання продуктів забою тварин. Сучасний стан споживання м'яса в Україні та розвинених країнах світу. Значення м'ясопродуктів у харчуванні людей. Класифікація ковбас. Сировина та допоміжні матеріали для виробництва ковбасних виробів. Підготовка м'ясної сировини та допоміжних матеріалів для ковбасного виробництва. Характеристика технологічних процесів виготовлення ковбасних виробів різного асортименту. Вимоги до якості ковбасних виробів. Пакування, перевезення і зберігання ковбасних виробів. Класифікація і асортимент натуральних м'ясних виробів. Сировина, допоміжні матеріали та їх підготовка. Характеристика технологічних процесів виробництва натуральних м'ясних виробів. Вимоги до якості, пакування, перевезення і зберігання натуральних м'ясних виробів.

Класифікація і асортимент м'ясних напівфабрикатів. Характеристика технологічних процесів виробництва різних видів м'ясних напівфабрикатів. Вимоги до якості і зберігання м'ясних напівфабрикатів. Класифікація консервів за видом сировини, складом, температурою термічної обробки та призначенням. Характеристика технологічних процесів виготовлення банкових консервів. Пакування, маркування і зберігання м'ясних консервів. Класифікація харчових тваринних жирів. Сировина, вимоги до сировини і готової продукції. Методи виділення жиру та характеристика технологічних процесів. Упакування і зберігання харчового жиру.

Види сировини для виробництва кормового борошна, його характеристика та використання. Підготовка сировини та способи її переробки. Технологія виготовлення кормового борошна та параметри термічної обробки сировини. Способи консервування риби. Характеристика технологічних процесів переробки риби під час виготовлення рибних продуктів. Умови і термін зберігання готової продукції. Правила маркування і пакування харчових яєць. Умови і термін

зберігання дієтичних і столових яєць. Вимоги до яєць для промислової переробки. Технологія виробництва меланжу. Технологія виробництва яєчного порошку. Упакування, зберігання меланжу та яєчного порошку.

Первинна обробка та вимоги до зберігання відкачаного меду. Купажування, розпускання, як спосіб поліпшення товарної якості меду. Первинна переробка воскової сировини на пасіках, зберігання воску. Технологічні вимоги до первинної обробки і зберігання квіткового обніжжя, перги, маточного молочка та апітоксину. Біохімічний, фізико-хімічний склад та мікрофлора молока. Фактори, що впливають на склад і властивості молока. Очищення, охолодження, зберігання, транспортування молока. Органолептична оцінка якості молока. Санітарно-гігієнічна оцінка якості молока.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Мета тестування – перевірка знань, умінь і навичок вступників програмним вимогам, з'ясування компетентності та оцінка ступеня підготовки вступників для отримання ступеня освіти магістра.

Результат вступного фахового випробування, проведеного у письмовій тестовій формі, визначають як суму балів, виставлених на кожне з тестових завдань.

Максимальна кількість балів за вірну відповідь на одне запитання становить 4 бали. За відповідь на кожне питання оцінка може складати 0 балів (неправильна відповідь або відсутність відповіді) або 4 бали (вірна відповідь).

Загальна оцінка від 0 до 99 балів вважається незадовільною.

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тестової роботи – 200 балів.

Фахова атестаційна комісія оцінює роботу за загальною сумою балів, набраних вступником за результатами тестування, яка може знаходитись в межах від 100 до 200 балів.

Мінімальна кількість балів для подальшої участі у конкурсному відборі повинна складати 100 балів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Біологія собаки [Текст] : навчальний посібник / О.В. Іванова, М.І. Гиль, Т.В. Литвиненко та ін. / під редакцією О.А. Трофименка. – Миколаїв, 2010. – с. 351.
2. Вівчарство [Текст] : навчальний посібник / В'ячеслав Олексійович Сухарльов, О.П. Дерев'янка. - Харків : Еспада, 2003. - 256 с.
3. Годівля сільськогосподарських тварин [Текст] : підручник для студентів вищ. навч. закладах III-IV рівнів акредитації / І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін.; За ред.: І.І. Ібатулліна. - Вінниця : Нова книга, 2007. - 616 с.
4. Кінологія: утримання та годівля собак: Навчальний посібник / В.А. Бурлака, Н.В. Павлюк, В.М. Степаненко та ін. / під редакцією В.А. Бурлаки – Житомир: Видавництво «Волинь», 2004 – 412 с.
5. Конярство [Текст] : підручник для підготовки фахівців аграр. вузів I-IV рівнів акред. з напрямку "Зооінженерія" / Борис Максимович Гопка, М.П. Хоменко, П.М. Павленко. - К. : Вища освіта, 2004. - 320 с.
6. Кролівництво [Текст] : монографія / М. І. Башенко, О. Ф. Гончар, Є. А. Шевченко ; Черкаський інститут агропромислового виробництва. - Черкаси : Черкаський ін-т АПВ, 2010. - 302 с.
7. Практикум з вівчарства і технології виробництва вовни і баранини [Текст] : навчальний посібник для студ. вузів / В.О. Сухарльов, О.П. Дерев'янка. - Харків : Еспада, 2003. - 144 с.
8. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації, які навчаються за напрямами підготовки "Ветеринарна медицина" та "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" / І. І. Ібатуллін [та ін.]. - Житомир : Полісся, 2013. - 442 с.
9. Практикум з розведення сільськогосподарських тварин [Текст] : практикум для підготовки фахівців з напрямку 7.130201 - "Зооінженерія, технологія зберігання та переробки продукції тваринництва" для аграрних вузів III-IV рівнів акредитації / Ю. Ф. Мельник [та ін.]. - К. : Слово, 2007. - 240 с.
10. Свинарство і технологія виробництва свинини [Текст] : підручник для аграрних вузів III-IV рівнів акред. із спец. "Зооінженерія". - Вид. 2-е, доп. і перероб. - Харків : Еспада, 2003. - 448 с.
11. Селекція сільськогосподарських тварин [Текст] : Підручник для підготовки фахівців аграрних вузів I-IV рівнів акредитації з напрямку "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" / Ю. Ф. Мельник [та ін.] ; За ред.: Ю. Ф. Мельника, В. П. Коваленка, А. М. Угнівенка. - К. : Інтас, 2008. - 446 с.
12. Технологія виробництва молока і яловичини [Текст] : підручник для студентів вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації, які навчаються за напрямом підготовки "Технологія виробництва і переробки продукції

- тваринництва" / Ю. Д. Рубан, С. Ю. Рубан. - 3-тє вид., перероб. й доп. - Харків : Еспада, 2011. - 800 с.
13. Технологія виробництва молока і яловичини. Практикум [Текст] : навчальний посібник для підготовки фахівців ОКР "Бакалавр" напряму 6.090102 "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" у вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики та продовольства України / В. І. Костенко. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Агроосвіта, 2013. - 454 с.
  14. Технологія виробництва продукції бджільництва [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за напрямом підготовки "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" / В. Д. Іванова, С. І. Таран ; Миколаївський державний аграрний університет. - Миколаїв : МДАУ, 2010. - 315 с.
  15. Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва [Текст] : підручник для студентів аграрних вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та навчальний посібник для III-IV рівнів акредитації зі спеціальностей напряму 6.090102 "Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва" / В. І. Бала [та ін.]. - Вінниця : Нова книга, 2009. - 272 с.
  16. Технологія виробництва продукції птахівництва [Текст] : підручник для підготовки фахівців в аграрних вищих навч. закладах I-II рівнів акред. та навч. посіб. для III-IV рівнів акред. напряму 1302 "Зооінженерія" / В.П. Бородай, М.І. Сахацький, А.І. Вертійчук та ін. - Вінниця : Нова книга, 2006. - 360 с.
  17. Технологія виробництва продукції птахівництва [Текст] : практикум до виконання лабораторних занять студентами аграрних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за напрямом 6.090102 "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" / В. П. Бородай [та ін.]. - К. : Агроосвіта, 2013. - 272 с.
  18. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації / О. Т. Бусенко [та ін.]; За ред. О. Т. Бусенка. - К. : Агроосвіта, 2014. - 493 с.
  19. Технологія продуктів забою тварин [Текст] : підручник для підготовки фахівців ОКР "Бакалавр" напряму 6.090102 "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" у ВНЗ II-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики та продовольства України / А. Я. Маньковський, Т. А. Антонюк. - К. : Агроосвіта, 2014. - 336 с.
  20. Хвороби бджіл та основи бджільництва [Текст] : наукове видання / О.Є. Галатюк. - Житомир : Полісся, 2006. - 288 с.